

Międzynarodowy Dzień Edukacji: oświadczenie Komisji Europejskiej i Wysokiego Przedstawiciela

Z okazji zbliżającego się Międzynarodowego Dnia Edukacji przypadającego na 24 stycznia Komisja Europejska i wysoki przedstawiciel/wiceprzewodniczący Josep Borrell wydali następujące oświadczenie:

„Dostęp do edukacji jest podstawowym prawem człowieka. Ma on zasadnicze znaczenie dla rozwoju osobistego, społecznego i zawodowego dzieci i młodzieży. Umożliwia im przetrwanie, rozwój i stawianie czoła wyzwaniom dnia codziennego. Jest istotnym warunkiem budowania pokoju i demokracji, zapewnienia spójności społeczno-gospodarczego i równości płci oraz tworzenia bardziej sprawiedliwych i zrównoważonych społeczeństw.

W obrębie naszych granic i poza nimi Unia Europejska podtrzymuje mocne zobowiązanie do przyspieszenia postępów w realizacji celu zrównoważonego rozwoju nr 4 dotyczącego edukacji wysokiej jakości. Wysokiej jakości edukacja to najsmartniejsza i najskuteczniejsza inwestycja w naszą wspólną przyszłość.

Jednak zbiorowy postęp w tym względzie wyhamował, a na całym świecie nasilają się ataki na edukację. W wielu częściach świata dyskryminacja na tle płciowym i inne bariery systemowe nadal uniemożliwiają uczęszczanie do szkoły wielu dziewczętom, przedstawicielom mniejszości oraz dzieciom przesiedlonym i uchodźczym.

W Afganistanie talibowie całkowicie odmówili dziewczętom i kobietom podstawowego prawa do edukacji. W następstwie niczym niesprokowanej i nieuzasadnionej agresji wojskowej Rosji na Ukrainę od 24 lutego 2022 r. co najmniej 3045 placówek edukacyjnych ucierpiało z powodu bombardowań lub ostrzałów. UE zdecydowanie potępia wszelkie ataki na instytucje edukacji i oczekuje, że wszystkim dzieciom i młodym osobom zagwarantowane zostanie prawo do kształcenia.

Istnieje pilna potrzeba zapewnienia finansowania edukacji i zorientowanego na przyszłość uczenia się dodatkowo pogłębiona przez pandemię COVID-19. Na całym świecie, dwóch na trzech dziesięciolatków nie potrafi przeczytać ze zrozumieniem prostej historii, a 840 mln nastolatków opuści szkołę bez kwalifikacji przygotowujących ich do zatrudnienia w miejscu pracy przyszłości.

Jest jednak i powód do optymizmu. Podczas szczytu ONZ poświęconego transformacji edukacji, który odbył się we wrześniu 2022 r., 133 państwa, w tym UE i jej państwa członkowskie jako Drużyna Europy, zobowiązały się do nadrobienia strat w nauczaniu i dostosowania systemów edukacji do przyszłych wyzwań. Nadszedł czas, abyśmy wszyscy przekuli słowa w czyny, inwestując w konkretne, transformacyjne działania na rzecz edukacji. Unia Europejska znacznie zwiększyła swoje zewnętrzne inwestycje w edukację i jest gotowa do ścisłej współpracy z krajami partnerskimi, które wywiązują się ze swoich zobowiązań w tym względzie. Pierwszy w historii plan działania UE na rzecz młodzieży w ramach działań zewnętrznych UE potwierdza zobowiązanie UE do zainwestowania w edukację co najmniej 10% całkowitego budżetu przeznaczanego na Globalny wymiar Europy i pomoc humanitarną. Finansowaniem tym objęte zostaną między innymi wsparcie wdrażania przyjętej przez ONZ deklaracji młodzieżowej w sprawie transformacji edukacji oraz działania służące angażowaniu, wzmocnieniu pozycji i łączeniu młodych ludzi.

Przez 35 lat [Erasmus+](#), unijny program w dziedzinie kształcenia i szkolenia, umożliwił prawie 13 mln

---

uczestników – studentom, pracownikom, nauczycielom i stażystom – naukę, pracę lub szkolenie za granicą, a szkoły, uniwersytety i instytucje mogły współpracować ze sobą ponad granicami. Możliwości te są dostępne dla osób z całego świata, które jako „[absolwenci UE](#)” będą korzystać z tych doświadczeń i sieci przez całe życie. UE współpracuje też z krajami partnerskimi w celu zacieśnienia współpracy w zakresie badań naukowych i innowacji, na przykład w ramach programu „Horyzont Europa”. Ponadto UE podejmuje znaczne wysiłki na rzecz dostosowania systemów edukacji do potrzeb transformacji ekologicznej i ery cyfrowej.

UE z zadowoleniem odnotowuje rozpoczęcie działalności Światowej Komisji ds. Zawodu Nauczyciela. Nauczyciele odgrywają kluczową rolę w podnoszeniu jakości uczenia się i budowaniu odpornych systemów kształcenia. Dlatego wspieranie nauczycieli i zwiększanie atrakcyjności zawodu nauczyciela jest najważniejszym priorytetem inwestycyjnym w ramach unijnej strategii Global Gateway. W szczególności za pośrednictwem regionalnej inicjatywy na rzecz nauczycieli dla Afryki UE zainwestuje 100 mln euro w poprawę sytuacji najszybciej rosnącej populacji młodzieży na świecie poprzez zapewnienie wysokiej jakości edukację.

UE i jej państwa członkowskie będą nadal dokładać wspólnych starań, aby cel zrównoważonego rozwoju nr 4 dotyczący wysokiej jakości edukacji sprowadzić znowu na właściwe tory”.

Kontekst

Instytucje UE i państwa członkowskie wnoszą łącznie ponad połowę światowej pomocy na edukację, wspierając ten sektor w ponad 100 krajach na całym świecie.

W latach 2021–2027 Komisja Europejska przeznaczy co najmniej 10 % swojego budżetu przeznaczonego na partnerstwa międzynarodowe z Afryką, Ameryką Łacińską i Karaibami oraz Azją i regionem Pacyfiku na edukację, doskonalenie zawodowe nauczycieli, kształcenie umiejętności życiowych i zawodowych XXI wieku, włączające i sprawiedliwe systemy edukacji przygotowane do wspierania transformacji cyfrowej i ekologicznej, kształcenie i szkolenie zawodowe nastawione na umiejętność wykorzystywania pojawiających się szans oraz szkolnictwo wyższe i mobilność.

UE odgrywa wciąż wiodącą rolę w procesie międzynarodowej mobilizacji na rzecz edukacji w sytuacjach nadzwyczajnych, przeznaczając 10 % swojego budżetu na pomoc humanitarną na edukację i wspieranie bezpiecznej i włączającej edukacji wysokiej jakości dla milionów dzieci dotkniętych kryzysami humanitarnymi i konfliktami humanitarnymi.

UE będzie nadal w sposób priorytetowy traktować współpracę z Bałkanami Zachodnimi, Turcją i regionami objętymi polityką sąsiedztwa w celu wzmocnienia systemów edukacji, rozwiązania problemu niedopasowania umiejętności do potrzeb rynku pracy oraz zacieśnienia współpracy z instytucjami edukacyjnymi, w tym mobilności studentów i nauczycieli.

Dodatkowe informacje

[Wkład Drużyny Europy na szczyt ONZ poświęcony transformacji edukacji](#)

[Strategia „Global Gateway”](#)

[Edukacja w sytuacjach nadzwyczajnych](#)

[Edukacja | Partnerstwa międzynarodowe](#)

[Plan działania na rzecz młodzieży](#)

[Europejski Portal Młodzieżowy](#)

[Program Erasmus+](#)

[Europejski obszar edukacji](#)

[Europejski filar praw socjalnych](#)

Pdf do druku

Wspólne oświadczenie z okazji Międzynarodowego Dnia Edukacji

polski (50.771 kB - PDF)

[Pobierz \(50.771 kB - PDF\)](#)

Oświadczenie

23 stycznia 2023, Bruksela